

Warszawa, dnia 14 lipca 2020

**MINISTERSTWO ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**
Podsekretarz Stanu
Ryszard Kamiński

Znak sprawy: WR.fgr.071.171.2020

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Szanowny Panie Prezesie,

W związku z pismem znak KRIR/JM/518/2200 przy którym przesłane zostały uwagi do projektu rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – uprzejmie Pana Prezesa informuję, że na przestrzeni ostatnich lat a szczególnie w bieżącym roku w związku z epidemią COVID-19 do Ministerstwa były kierowane wnioski zarówno ze strony wojewodów, jednostek samorządu terytorialnego jak i izb rolniczych o wprowadzenie mechanizmu szacowania szkód powstałych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych bez konieczności powoływania komisji szacujących szkody i angażowania w szacowanie szkód pracowników gmin i izb rolniczych. A zatem projektowane rozporządzenie wychodzi naprzeciw powyższym prośbom.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowy Instytut Badawczy (IUNG-PIB) w Puławach opracował i uruchomił system monitoringu suszy rolniczej (SMSR) w Polsce. Podstawą opracowania systemu są wieloletnie doświadczenia Instytutu w zakresie budowy modeli prognoz plonów oraz unikatowa w skali Europy i świata baza danych glebowych charakteryzujących w skali kraju zróżnicowanie retencji wodnej siedliska glebowego. Opracowany System zawiera aplikacje komputerowe, integrujące dane meteorologiczne, potrzebne do obliczenia klimatycznego bilansu wodnego oraz dane z cyfrowej mapy glebowo-rolniczej, obrazującej przestrzenne zróżnicowanie retencji wodnej różnych kategorii agronomicznych gleb.

Przy wyznaczaniu obszarów zagrożonych suszą rolniczą dla poszczególnych upraw uwzględniane są dwa czynniki:

- ✓ warunki pogodowe,
- ✓ podatność gleby na suszę.

Nie są natomiast uwzględniane błędy agrotechniczne.

Zadaniem monitorowania suszy rolniczej jest wskazanie obszarów, na których występują straty spowodowane wyłącznie suszą w uprawach wymienionych w ww. ustawie.

Głównymi elementami meteorologicznymi decydującymi o wystąpieniu suszy są:

- opad atmosferyczny,
- temperatura powietrza,
- wilgotność powietrza,
- usłonecznienie,
- prędkość wiatru.

Należy zauważyć, że w celu zachowania najwyższej jakości danych pomiarowo – obserwacyjnych na stacjach IMGW-PIB, IUNG-PIB, ODR zainstalowane są zdublowane przyrządy pomiarowe, np. dwa deszczomierze. Pozwala to na wychwycenie błędów wynikających z awarii urządzenia. Jednocześnie w celu zwiększenia dokładności określenia pola opadu atmosferycznego w 2020 roku zostaną włączone do Systemu danych pochodzące z naziemnych radarów. Dane radarowe są udostępniane przez IMGW-PIB, pochodzą one z sieci POLRAD. Uzyskanie informacji generowanych przez meteorologiczne radary naziemne pozwala na znaczne uszczegółowienie pola opadów dla całego kraju, albowiem są one dostępne w rozdzielczości 1x1 km. Zwiększenie dokładności określenia wielkości opadu na terenie kraju powoduje, że następuje zdecydowana poprawa szczegółowości wyznaczenia granic obszarów objętych suszą rolniczą. Podjęte działania mają na celu zapewnienie jak najdokładniejszych obiektywnych danych dotyczących wysokości szkód powstałych w wyniku suszy.

Ponownie pragnę wyjaśnić, że zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193 z 01.07.2014, str. 1) regulującego m.in. warunki udzielania pomocy publicznej na wyrównanie szkód spowodowanych przez niekorzystne zjawisko klimatyczne porównywalne do klęski żywiołowej tj. niekorzystne warunki pogodowe, takie jak: mróz, burza i grad, lód, ulewny lub długotrwały deszcz lub poważna susza, które niszczą ponad 30 % średniej produkcji wyliczonej na podstawie:

a) produkcji z ubiegłych trzech lat; lub

b) średniej z trzech lat opartej na okresie pięciu ubiegłych lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej.

A zatem nie możliwości odstąpienia od zasady szacowania wysokości szkód w odniesieniu do całej produkcji rolnej w danym gospodarstwie rolnym.

Informuję również, że nie znajduje uzasadnienia w przypadku suszy dalsze udzielanie pomocy w formule pomocy de minimis, gdy szkody wynoszą do 30% średniej rocznej produkcji rolnej gdyż limit krajowy jest niewystarczający, aby udzielić pomocy wszystkim poszkodowanym producentom rolnym w ciągu roku i jednocześnie ogranicza możliwość uruchomienia tej pomocy w przypadku nagłych, wyjątkowych okoliczności np. ograniczeń handlowych czy epidemii itp. Trzyletni limit krajowy pomocy de minimis w rolnictwie dla Polski wynosi 295 932 125 euro podczas gdy w związku z ubiegłorocznymi niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi producenci rolni złożyli wnioski o udzielenie pomocy, o której mowa o której mowa w § 13v rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187, z późn. zm.) w formule pomocy de minimis na kwotę ponad 600 mln zł.

W kwestii potencjalnych problemów z zakładaniem profilu zaufanego - informuję, że Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwrócił się do Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz Dyrektorów wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego z prośbą o udzielenie pomocy producentom rolnym w zakładaniu profilu zaufanego, który jest niezbędny do uzyskania dostępu do ww. aplikacji.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwzględniając zgłoszone uwagi warunkiem otrzymania pełnej kwoty pomocy jest ubezpieczenie 50% powierzchni upraw od ryzyka suszy, gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi lub huraganu w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarczych

Z poważaniem

Ryszard Kamiński

Podsekretarz Stanu